

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CORTLANDT 2876

NO. 63. — ŠTEV. 63.

NW YORK, WEDNESDAY, MARCH 17, 1926. — SREDA, 17. MARCA 1926.

VOLUME XXXIV. — LETNIK XXXIV.

PRIČETEK KOMEDIJANTSKEGA PROCESA PROTI MORILCEM

Včeraj se je pričel proces proti ljudem, ki so obtoženi umora socialističnega poslanca Matteottija. — Občinstvo ne bo pripuščeno k obravnavi. — Matteottijeva žena noče nastopiti kot priča. — Pisala je pismo "Morilcem Matteottija".

CHIETI, Italija, 16. marca. — Danes se bo pričel tukaj, v malem abruškem mestecu, proces proti morilcem Matteotti-ja. Vlada dolži pet mož, da so leta 1924 umorili socialističnega poslanca Giacoma Matteotti-ja.

Morilci so odvedli dne 10. junija Matteotti-ja iz njegovega stanovanja. Dva meseca pozneje pa so našli njegovo truplo, le plitvo zakopano v zemljo, v nekem grmičevju.

Prvotno je bilo aretiranih pet in dvajset ljudi, a razen petih so bili vsi izpuščeni. Teh pet bodo sedaj "procesirali" v tem oddaljenem, težko dostopnem mestecu, ki leži tisoč metrov visoko na gori, s katere se nudi pogled na Jadransko morje.

Proces bo vzbudil pozornost vsega sveta kot noben drugi proces izza slučaja kapitana Dreyfusa v Parizu.

Signora Matteotti, žena umorjenega, bi morala nastopiti kot soobtožiteljica, a spoznala je komedijo, za katero so jo hoteli zlorabiti. V odprtem pismu "na vse morilce mojega moža" je odklonila vsako sodelovanje.

Mussolini in njegovi pomočniki so storili vse, da spravijo na varno vse svoje pristaše in jim prihranijo vsako kazen. Sedaj, ko so resnični krivci na varnem, hočejo igrati komedijo in jaz naj bi pri tem sodelovala. Jaz pa pravim italijanskemu narodu, da bi morali sedeti na zatožni klopi načelniki vlade, ne pa ti podli, najeti morilci.

Obtoženi so Amerigo Dumini, Albino Volpi, Giuseppe Viola, Ameleto Poveromo in Augusto Malacra.

Tekom procesa ne bo puščeno občinstvo k obravnavam. Vsi dohodi v sodnijsko poslopje bodo zaprti in zastraženi, z izjemo enih vrat, skozi katera bodo lahko prišli ljudje s posebnimi izkaznicami. Nastopilo bo petdeset prič.

Civilni proces proti obtoženim za odškodnino je umaknen, ker je družina Matteotti-ja izjavila, da bi bilo vspricho sedanjih razmer brezsmiselno naperiti tak proces.

Običajna kazen za tak zločin je ječa od treh do osmih let, a vspricho pred kratkim izdane amnestije za vse politične zločine, bo doba kazni zelo zmanjšana, v slučaju, da bi bili obtoženi spoznani krivim.

Tukajšnji odvetniki izjavljajo, da gre v glavnem le za to, da se proglasi zadostno dolge kazni, da se ne napravi v javnosti nobenega slabega vtisa, kar bi se gotovo zgodilo, če bi lahko obtoženi takoj zapustili ječo.

V Palm Beachu zmrzujejo.

PALM BEACH, Fla., 16. marca. — Že par dni vlada v Palm Beach občutljiv mraz. Najstarejši prebivalci izjavljajo, da je to najdaljša doba mraza v zadnjih dvajsetih letih.

Včeraj je kazal toplomer v seni 42 stopinj in na soncu 54. Le malo ljudi je imelo pogum iti v vodo. V splošnem so nosili lahke površnike. V hotelih so morali zakuriti.

Razvaline starega mesta pri Moskvi.

MOSKVA, Rusija, 15. marca. — Ruski staroslovci so izsledili v bližini Moskve ostanke starega mesta, ki je moralo biti zgrajeno najmanj pet sto let pred Kristom. Dosedaj so izkopali razne pile, nože in drugo domačo orodje.

Atentatorji bodo dobili penzion.

MOSKVA, Rusija, 15. marca. — Včeraj je minilo petinštrideset let izza časa, ko je bil usmrčen Aleksander II. Sovjetska vlada je odločila, naj se plačuje atentatorjem — osmim ženskam in enemu moškemu — dosmrtno penzijo. Dobivali bodo po 112 dolarjev na mesec.

Slavni iznajditelj o prohibiciji.

WASHINGTON, D. C., 16. marca. — Slavni ameriški iznajditelj Hudson Maxim je pisal newyorškemu poslancu Cellarju pismo, v katerem je odobril njegovo stališče glede prohibicije ter dostavil: "Vsakdo, ki ima le eno unčo mozgan v svoji glavi, mora izprevideti, da je prohibicija velikanska polomijada."

Obravnavo proti morilcu Marshallu.

Državno pravdnništvo bo najbrž že danes zaključilo svoj slučaj proti kiropraktiku Marshallu, ki je obtožen umora Miss Dietrich.

PHILADELPHIA, Pa., 16. marca. — Potem ko je procesni sodnik v razpravi proti kiropraktiku David Marshallu radi umora Ane Dietrich dovolil "tretje" priznanje, katero je podal obtoženi pred policijo, kot dokazilni material, bo javni obtožitelj najbrž že danes zaključil svoj slučaj.

Marshall je priznal, da je imel več let intimno razmerje z deklico. Iz njega je hotela baje izvleči denar s pretajo, da hoče izdati vse njegovi ženi. Konečno je baje sklenil prekiniti vse stike z njo ter ji vsled tega odrekel podporo. Da jo navda s strahom, jo je baje zgrabil za vrat.

Prijel sem jo za vrat, — se glasi v priznanju, — jo stresel nekoliko, a še predno je bilo to končano, sem jo že zadavil. Njena glava je omahnila na stran in skušal sem jo spraviti nazaj v življenje, a bilo je zaman.

Marshall poudarja, da ni imel namena moriti. Povsem nehoti je šel predaleč. Truplo je pustil preko noči na mizi, naslednjega dne je delal od zjutraj do popoldne, zaposlen v raztelesenjem trupla. Nato pa se je odpeljal na deželo ter se iznebil posameznih kosov trupla. Glavo je odnesel šele naslednjega dne.

Priče so izpovedale, da se je odpeljal Marshall s svojo ženo v gledališče in sicer v istem avtomobilu, v katerem je dan poprej odvedel posamezne kose trupla svoje prejšnje ljubice.

Velika večina je proti prohibiciji.

Številke govore odločno proti suhačem. — V Clevelandu so bile dvignjene številne obtožbe proti ljudem, ki so se pregrešili proti prohibicijski postavi.

CLEVELAND, O., 16. marca. — Čitatelji listov po celi državi niso dali na zadnji dan glasovanja glede vprašanja, če naj se sedanjo prohibicijsko postavbo razveljavi ali jo obdrži, suhačem niti najmanjše prilike, da bi prodrli s svojimi nazori. Od več kot 111,000 glasov jih je bilo oddanih za obdržanje sedanje postavbe le malo več kot devet tisoč. Za modifikacijo postavbe, da bi bilo dovoljeno vino in pivo, je bilo več kot 62 tisoč glasov, dočim je bilo za popolno razveljavljeno prohibicijo več kot 40,000 glasov.

ALBANY, N. Y., 16. marca. — Pristaši prohibicije so izvajati včeraj zvečer v obeh zbornicah zakonodaje začasno znago, ko so uničili predlogo za referendum glede vina in piva.

CLEVELAND, O., 16. marca. — Zvezna porota je včeraj obtožila radi zarote proti prohibicijski postavi nič manj kot 112 ljudi. Dokument, ki je mogoče najbolj obsežen kar jih je kdaj objavila kaka zvezna velika porota, navaja 165 javnih kršitev prohibicijskega zakona. Med obtoženimi se nahajajo milijonarji, tvorničarji, uslužbenci železnice, skladišč, vladni uradniki in buteljarji v dvanajstih različnih državah dežele.

Velika nesreča v Costa Ricci.

Sto in tri in devetdeset ljudi je izgubilo življenje tekom velike železniške nesreče. — Costa Rica vlak je padel z mosta v reko.

SAN JOSE, Costa Rica, 16. marca. — Pri železniški nesreči na Costa Rica železnici je bilo ubitih v nedeljo 193 oseb, dočim je bilo 72 ranjenih.

Trije železniški vozovi so bili uničeni. Eden je padel z mosta v Varilla reko, dočim sta obvisela dva nad 190 čevljev globokim prepadom.

Domneva se, da je bil vlak prenaplunjen in da je bilo to vzrok nesreče. V vlaku so se nahajali člani neke organizacije, ki je zbirala sklade za zgrajenje doma za ostale v Cartago. Skoro vsi potniki so bili farmerji in delavci.

Tekom nedelje se je skušalo rešiti ponesrečenec ter spraviti trupla mrtvih iz razvalin. Iz Limon so prišli zdravniki in bolniške strežnice, ker ni tukajšnja bolnica dosti obsežna. Vse krste, ki so bile v mestu na razpolago, so bile razprodane, in treba je bilo nabitro stesati nadaljne.

Rdeči križ je uvedel kolekte za ranjene in njih družine.

Predsednik republike je otvoril javne zbirke v listih. Odrejeno je bilo tudi narodno žalovanje, trajajoče tri dni.

Strojnik in uslužbenec vlaka so bili aretirani.

Nesreča se je pripetila pet milj in pol od tukaj, med mestoma Santo Domingo in San Juan, ko je vozil vlak preko mosta Varilla reke.

GUAYAQUIL, Ekvador, 16. marca. — Vsled preplav v provinci Oro je utonilo neka petdeset ljudi. Preplave je povzročila Jubones reka po močnem naliivu, ki je trajal osemnajst ur.

Predsednik v gosteh pri notranjemu tajniku.

WASHINGTON, D. C., 16. marca. — Predsednik in njegova žena sta bila danes na večerji pri tajniku za notranje zadeve, Worku.

Chapman.

WASHINGTON, D. C., 16. marca. — Najvišje sodišče Združenih držav je zavrnilo priziv Gerald Chapmana, na smrt obsojenega zločincea in morilca. Bil je obsojen, ker je ustrelil nekega policista v New Britain, Conn., medtem ko bi moral sedeti v zvezni jetnišnici v Atlanti, kamor so ga poslali radi drznega poštnega rop v New Yorku. Njegovo zvezno kazeno je predsednik Coolidge skrajšal, da lahko izvede nad njim država Connecticut smrtno obsodbo. Chapman je vložil proti temu priziv, vsled česar je bila izvršitev smrtne obtožbe trikrat preložena. Zadnja preložitve je veljavna do 6. aprila tekočega leta.

Sodniki bodo dobili večje plače.

ALBANY, N. Y., 16. marca. — Poslanska zbornica je danes sprejela predlogo, naj se zviša sodnikom najvišjega sodišča po vsej deželi letno plačo za pet tisoč dolarjev.

Dosedaj ho dobivali deset tisoč dolarjev na leto.

Velesile so poslale Kitajski ultimatum.

Združene države in druge velesile zahtevajo razveljavljenje blokade v pristanišču Tientsin. — Položaj je postal skrajno resen.

PEKING, Kitajska, 16. marca. — Združene države in druge sile so naslovile na kitajski parlament ultimatum, v katerem ga pozivajo, naj razveljavi blokiranje pristanišča Tientsin ter odstrani do četrtka opokne vse ovire prometa v pristanišču in na reki.

Ultimatum so podpisale iste sile, ki so podpisale protokol iz leta 1901.

Ultimatum je bil izročen poveljnikom fortov pri Taku in kitajskim bojnim ladjam, ki so zbrane tamkaj. Združene države, Anglija, Japonska in Italija imajo v kitajskih vodah dosti bojnih ladij.

Protokol iz leta 1901 je vseboval določbe, tikajoče se uničenja utrd pri izlivu reke Pei, v neposredni bližini Tientsina. Blokada je dosedaj zadrževala dostop do Pekinga z odprtega morja ter imela za posledico, da so kitajske čete streljale na dva japonska rusila.

Kot se je sporočilo danes zjutraj iz Tokija, je bila poslana japonska križarka "Hirado" iz Port Arthurja k izlivu reke Taku. Soglasno z nadaljnjim poročilom so odplule štiri nadaljne ameriške ladje iz Manile proti Kitajski.

Na stara leta je začel noreti.

Čprav je star sto dve leti je Henry vendar zasnužil sto in pet let staro Ido. — Ljubezen v domu za ostarele v New Rochelle.

Da, da, kadar prihaja v deželo spomlad. Ne vpliva namreč le na fantazijo mladeniča, temveč tudi na starejšega. V domu za ostarele žide v New Rochelle je praznovala včeraj Ida Goldberg svoj sto in peti rojstni dan. V tej starosti se človek zopet počuti mladim. Vsaj tako si je mislil Henry Levy, nadaljni prebivalec doma, ki nosi več kot deset križev na svojem hrbtu, a očividno z največjo lahkoto, ker si jih hoče še par naložiti. Svojo sosedo, ki je praznovala svoj rojstni dan, je namreč zasnužil, Ida, kateri se je pripetilo to zadnjikrat pred nekako osemdesetimi leti, je bila izprva strašno presenečena, a je rekla nato: — Henry, ne govori neumnosti. Pojdi in igray se s svojimi vnuki. Ali misliš res, da sem postala stara sto in pet let, ne da bi vedela, kaj je dobro zame? — Torej se ne bova vzela? — je rekel Henry.

Ida je nekaj časa molčala, a rekla nato: — No, počakajva še eno leto. — Mogoče takrat, ko bom stara sto in šest let.

Nameravan atentat na španskega kralja.

PARIZ, Francija, 16. marca. — Sem je dospelo poročilo, da je španska policija izsledila zaroto, koje namen je bil usmrtiti španskega kralja. To je že četrta zarota tekom desetih mesecev, kateri je prišla policija na sled.

ODGODENO ZBOROVANJE LIGE

Zborovanje Lige narodov je bilo odgodeno do srede. — Brazilski delegat je brzojavil za nova navodila. — Kriza še vedno ni končana. — Zagonetno stališče Braziliije. — Snujejo novo Ligo, v kateri naj bi bila tudi Rusija zastopana.

ZENEVA, Švica, 16. marca. — Francija in Anglija sta sprejeli včeraj kompromisni predlog, soglasno s katerim ne bosta naprosili Švedska in Čehoslovaška septembra meseca za zopetno izvolitev v svetu Lige, vsled česar bi se nudila možnost, da dobi Poljska septembra meseca nestalni sedež.

Španski zastopnik je izjavil, da ne bo nasprotoval temu sklepu in Nemcem ugaja ta ureditev boljše kot pa umaknitev le enega člana. Brazilski delegat je še enkrat brzojavil svoji vladi. Njegova dosedanja navodila so se glasila, da mora glasovati proti stalnemu sedežu Nemčije, če ne bo dobila istočasno sedeža tudi Braziliija.

Na neki včerajšnji seji se je odgodilo zborovanje Lige od torka na sredo.

Zastopniki latinsko-ameriških narodov skušajo izvesti pritisk na Brazilijo, da se umakne s svojega dosedanjega stališča. Izjavljajo, da je vstop Nemčije v Ligo velikega pomena; da se tiče stvar v prvi vrsti evropskega vprašanja in da ni ameriški narod upravičen vmešavati se v zadevo ter preprečiti vstop Nemčije.

Razventega se je glasilo, da bo zborovanje Lige narodov mogoče naslovilo direktno poziv na predsednika brazilske republike.

Zastopnik Braziliije je izjavil včeraj zvečer, da bo vetiral sedež v svetu Lige narodov za Nemčijo, če ne bo Braziliija pripuščena. Rekel je, da mu ne puščajo zadnja navodila, katera je dobil od svoje vlade, nikake druge izbire. Tudi Španska je izjavila, da bo izstopila iz Lige narodov, če ne bo dobila trajnega sedeža.

Stališče Braziliije je naravnost zagonetno. Delegatje so v splošnem prepričani, da stoji za njenim odporom neka druga sila. Nekateri omenjajo Anglijo, drugi pa Francijo in Italijo.

Ko je bila končana neoficijelna konferenca včeraj zvečer po osmi uri, ni bilo nikjer kakega optimističnega razpoloženja glede položaja. Zastopnik Švedske se ni udeležil včerajšnje seje.

LONDON, Anglija, 16. marca. — V tukajšnjih političnih krogih so strašno razočarani in vznemirjeni glede položaja, ki se je razvil v Ženevi. Tukaj vidijo vnaprej ustanovljenje nadaljne Lige narodov, koje članice naj bi ostale Rusija, Nemčija, Turčija in škandinavske dežele.

Jeleni ustavili vlak.

DENVER, Colo., 12. marca. — Družavni komisar Parvian je sporočil včeraj, da je čreda 500 jelenov ustavila prejšnji teden v bližini Sulphur Springs osebnih vlak. Čreda se je ustavila na tiru ter se ni ganila nikamor. Strojevodja ni mogel naprej. Vožnja se je nadaljevala, ko so potniki prepovedali živati.

DENARNA IZPLACILA V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU

Danes so naše cene srede:

JUGOSLAVIJA:

1000 Din. — \$18.70 2000 Din. — \$37.20 5000 Din. — \$92.50

Pri nakazilih, ki znašajo manj kot en tisoč dinarjev računamo pospešaj 15 centov za poštnino in druge stroške.

Razpošilja na zadnje pošte in trpišče "Poštni čekovni urad".

ITALIJA IN ZASEDENO OZEMLJE:

200 lir \$ 9.10 500 lir \$21.75

300 lir \$13.35 1000 lir \$42.50

Pri naročitih, ki znašajo manj kot 200 lir, računamo po 15 centov za poštnino in druge stroške.

Razpošilja na zadnje pošte in trpišče Ljubljanska kreditna banka v Trstu.

Za polnjenje, ki presegajo PETTISOČ DINARJEV ali pa DVATISOČ LIR dovoljujemo po mogočnosti še poseben popust.

Vrednost Dinarjem in Liram sedaj ni stalna, menja se večkrat in nepredvidljivo; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej; računamo po ceni tistega dne, ko nam pride poslani denar v roke.

POŠILJATVE PO BRZOJAVNEM PISMU IZVRŠUJEMO V NAJKRAJŠEM ČASU TER RAČUNAMO ZA STROŠKE \$1.—

Denar nam je poslati najbolje po Domestic Postal Money Order ali po New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street New York, N. Y.

Telefonski Cortlandt 4897

GLAS NARODA

(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by
SLOVENIAN PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, president Louis Benedik, treasurer

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt St., Borough of Manhattan, New York City, N. Y."GLAS NARODA"
"Voice of the People"

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

En celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
En leto	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za mesecstva za celo leto	\$7.00
Za četiri leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00.
Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenrednih nedelj in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnika, prosimo, da se nam tudi prejane bivališče namani, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876.

RESNA KITAJSKA KRIZA

Povsem nepričakovano in neposredno so se pojavili težki oblaki na kitajskem obzorju. Z gotovostjo je pričakovati vojaške intervencije protokolskih sil, če ne bo Kitajska takoj izpolnila zahtev zadnje. Ta nota zahteva takojšnje odstranjenje vseh morskih min iz Taku kanala ter odstranjenje vseh drugih ovir za evropsko-ameriško zunanjo trgovino. Kaj pa je navedla družba mednarodnih izkoriščevalcev kot opravičilo za svojo pretirno poslanico? Bolksarsko pogodbo iz leta 1901, ki je napravila vse ovire imenovane vrste za nepostave. Z drugimi besedami, nameravajo protokolske sile ukarati Kitajski tudi zadnji ostanek pravice do samodoločbe.

Kako rešen je položaj, je razvidno iz tega, da so bila izdana tajna povelja na ameriške in druge inozemske bojne ladje, naj se zberejo v bližini Taku, glavnega pristanišča Tiensina, da vprizore tam malo skupno akcijo.

Ob istem času pa zagotavljajo v dobro poučenih krogih v zveznem glavnem mestu, da prizadete velesile v tem slučaju ne blufajo, to je, da so se trdno odločile za intervencijo, če ne bo Peking absolutno privolil v vse zahteve imperijalističnih zunanjih sil, evropskih in ameriških. Razvete pa ni ob sedanjem času nobenega izgleda, da bi se to res zgodilo, kajti vlada v Pekingu mora računati z močnim protitujstvom razpoloženjem, ki prevladuje danes med kitajskim narodom in ki je zavzelo obseg, ki je brezprimerno večji, kot pa je bil kdaj prej.

Vspričo teh okoliščin vključuje vojaška intervencija naravnost ogromne nevarnosti. Če bo pristanišče Taku, — kot je bilo brezpogojno sklenjeno, — s silo odprto od združene mornariške sile zaveznikov držav in Amerike, bodo ogrožena pri tem človeška življenja. Če bodo ubiti Kitajci, bo pomenjalo to mogoče iskro, ki bo zametila nov svetovni požar. Prišlo se je zasledovanje tujcev, ameriške, angleške, japonske in francoske čete se bodo izkreale in nepregledne posledice bi se izemale iz tega.

Kaj pa bi storila Rusija? Ali bi pustila Kitajsko "krščanskim" narodom, da jo zakopljejo kot živinčce, ali pa bi smatrala v svojem lastnem interesu, da tudi ona poseže vmes? To so dalečkosežna vprašanja, ki si jih stavljamo, na katera pa ni danes mogoče še noben odgovor.

Nova svetova vojna stoji mogoče pred durmi.

Taj vojni pa bi brez dvoma sledile revolucije...

PIVSKO VPRAŠANJE IN KONGRES

Ali je res mogoče, kar je rekel zvezni senator Blease, da dobavljajo v kongres žgane pijače ter jih tam zavživajo? Člani zakonodajnih zastopstev naše dežele kršijo torej sami postavbo, katero so hveljali pri pripravi na prijel, da se bodo držali zvezne ustave, kršijo sami eno določbo te ustave.

Prohibicija je dovtip, — je rekel senator, — ter bo ostala, dokler ne bodo prenehali močje, ki so glasovali za prohibicijo, piti žganja. — Po tej izjavi bi človek celo lahko prišel na misel, da je bilo glasovanje za prohibicijo posledica zavijanja žganja. Pripovedujejo o nekem mlademu duhovniku, ki je neke nedelje zelo ostro grmel proti gudi navadi popivanja in ki je pozneje izjavil: — Če bi imeli vsakega mačka kot sem ga imel jaz ono nedeljo, bi tudi pridigali proti popivanju.

Ne, prohibicija ni nikak dovtip. Čeprav je bistvo humorja med dejanskim in zaželjivim, ne vsebuje razkritje senatorja ničesar humorističnega. Meče namreč čudno luč na to, kako pojmujejo člani kongresa svojo nalogo. Neki znani izrek se glasi, da mora tudi kralj, čeprav je suveren, upoštevati postavbe dežele. Senatorji in člani poslanske zbornice, ki delajo sami proti postavi, pa se očitno stavišajo nad postavbo.

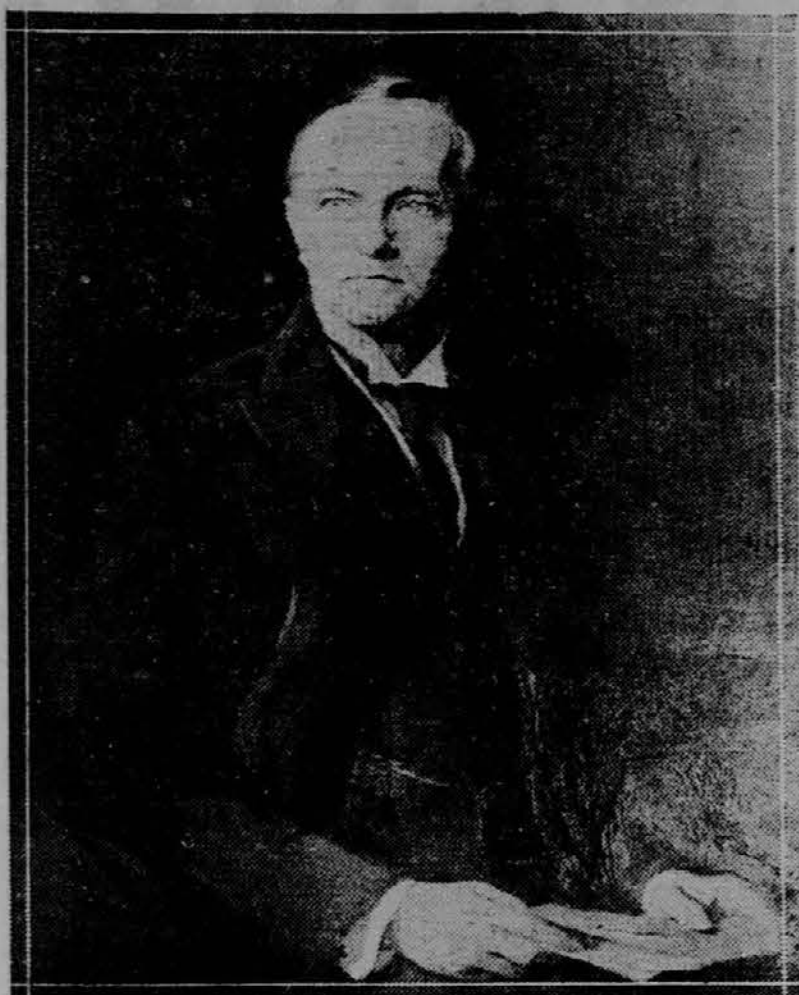
Senator Blease sam je izjavil, da bo glasoval za prepoved, če bo prišlo zopet do glasovanja glede prohibicije in da bo utemeljil svoj korak s tem, da ga je storil v smislu svojih volitev, ne pa radi tega, ker ga smatra pravilnim. To je zelo komedno postopanje, kajti senator zmaga v vsakem slučaju. Če glasuje z večino ter je odredba sprejeta, zmaga njegovo stališče. Če pa glasuje z manjšino ter je odredba odklonjena, zmaga njegovo prepričanje. Ali je tako ravnanje dostojno?

Treba bi bilo preiskati, če je govoril Blease resnico. Ni namreč prvič, da se je trdilo kaj takega. Pred nedavnim časom je postalo znano, da so pozno zvečer po sobah kongresa močno popivali. Stvar pa je bila takrat potlačena. Čeprav je vsakdo nagnjen k temu, da se norčuje iz razkritega dejstva, je treba vendar pomisliti, da ne spadajo močje, ki se sami ne brigajo za postavbo, v zakonodajna zastopstva.

ZASTAVE

SVILENE AMERIŠKE, SLOVENSKE IN HRVAŠKE
REGALJE, PREKORAMNICE, TROJNICNE, ENAKE, UNIFORME ITO
Sigurna 25% ceneje kot drugod.
VIKTOR NAVINŠEK,
331 GREEVE ST., CONEMAUGH, PA.

PREDSIEDNIK COOLIDGE

Dopisi.

S pota.

Poslovil sem se od prijaznih Girardčanov ter sem zasedel voz poulične železnice, ki me je pripeljala v mesto Warren, Ohio. To je precej veliko mesto, v katerem so razne tovarne, katerih imen pa ne vem. V mestu je okrajno sodišče, takoj za sodiščem pa jetnišnica, v kateri delajo pokoro vsi tisti, ki niso hoteli tako plesati, kakor jim je stric Sam godel. — Ako hoče potovati proti Akronu, moraš v Warrenu premeniti voz poulične železnice. V ta namen je tam zgrajeno vzorno čakališče, v katerem je majhen restavrant in kjer prodajajo tudi neopojne pijače in smodke. Po kratkem čakalju je prispela kara iz Akrona ter se je pred čakališčem obrnila. Na prvi pogled je ta voz izgledal, da je od večletnega prenapornega dela že ves izčrpan in izmučen, kajti bil je podoben stari Lizi. Kakor ima vsako prometno sredstvo svoje križe in teže, tako jih je imela naša Liza še čez mero. Imela je vesplobo muh. Prvi konec si je vzel za nalogo, da čim prej prirona do svojega cilja. Drugemu koncu pa je bila poverjena naloga, da pazi, ko bo prvi kopec zavozil med grmovje, da se v tem grmovju kje ne izgubi. Potoma mu je bilo dano delo, da se mora z vso svojo težo zaletavati zdaj v desno, zdaj v levo kolo. To nalogo je tudi vestno opravljal ter tako butal zdaj v to, zdaj v drugo stran, da je bilo vsak čas pričakovati katastrofo.

Vsel bojzami pred katastrofo je par deklic v kari parkrat kihnilo, a smo jo končno vendar brez vasa kje večje nezdore priromali v Akron. Tukaj pridejo vse kare skupaj na postaji cestne železnice, ki je moderno zgrajena. Tu ni treba potniku gledati in čakati, kje bo karo dobil, ker vse kare privozijo sem. Kakor hitro je naša kara zapustila Warren, nas je vlačila po grdem svetu, kjer raste samo grmovje in pritlikavo drevje. Medpotoma vidiš par farmerskih vasi. Slednjije se pripelješ do mesta Vaner. To je lično farmersko mestce, toda je sila sport. Vsaka kara mora dobiti pred mestno hišo dovoljenje, da jo sme odkuriti naprej proti Akronu. Svet med Vaner in Akronom je pribečen; nagajajo mu samo mali grci, da ni raven. Ob progi je precej hiš, iz katerih hodijo ljudje delat v Akron in Kenmore. V Akronu sem sedel v karo, ki vozi v Kenmore in Barberton. Kaj vse sem tam videl, hočem prihodnjic opisati.

John Žust, prtovalni zastopnik lista "Glas Naroda".

Kansas City, Kan.

Ker sem že star naročnik lista, naj zapišem par vrstic v Glas Naroda. Rad čitam dopise v našem listu, vendar iz Kansasa ga še nisem čital. Kaj je temu vzrok, ne vem, kajti tu je mnogo Slovencev, zato je čudno, da se nihče

ne oglasi. — Z delom se ni hvaliti, ker je bolj pičlo odmerjeno. V Kansas City so večinoma klavnicarji, kjer delajo največ zamorci, Mehikanci in Italijani, zato je tudi slabo za naš narod. Moj prijatelj mi je pravil, kako morajo naše ženske, ki delajo po klavnicah, bose podkupovati in jim dajati težko zasluženi denar, kajti drugače bi jih bosi odslovili. Tako so se ženske zbrale, kupile grozdja, napravile petdeset galon vina in hajd ž njim v bosovo klet, da si bo siromak lahko z njim mačka preganjal. Pa tudi druge podkupnine so na dnevnem redu. Žalostno je pač, da si morajo ljudje kupovati težko delo. — Pozdrav vsem naročnikom Glas Naroda! Naročnik.

Claridge, Pa.

Ko bi se vsak tako težko pripravil do pisanja kot se jaz, bi bilo malo dopisov v listih. Odlagal in odlagal sem do danes, toda naposled bom vseeno poskusil malo napisati. Novic ni haš preveč; včasih se kaj prigodi, pa že ta ali oni poroča. Z delom smo precej preskrbljeni, ker rovi zdaj že precej obratujejo. Zaslužek je pa bolj pičel, ker so mora vse, razen premoga, ki se ga v karo naloži, zastonj narediti, in če se tako veliko karo naloži, ti jo 25 ali pa še manj zapiše. Godrnjati pa tudi nič ne pomaga, ker če ne boš ti delal, bo pa drugi, ljudi je zmeraj dovolj, ki gledajo za delo, kar bosi prav dobro vedo. Zato ne samo to da jim vse in zastonj narediš, — znajo te tudi šikanirati. Tako vedno kaj najde, ko pride naokrog, ali je voziček premalo ali preveč naložen, premalo podpor, druge nepravilno postavljene itd. — Konec koncev pa, ko greš od dela domov, te še na tipelnju kdo opozori, da imaš par kosov premoga s tvojo številko, za katerega ne marajo. Tako da človeka zjezi, da bi vse skupaj popustil in šel drugim. Toda kam? Drugod je ravno tako in morda še dela ne dobiš. Ampak bo že prišlo drugače. Še bodo lepo okrog nas hodili, kakor so že večkrat!

Predpust je minil, kakor bo tudi svet postni čas. Hvala Bogu, zabave smo imeli dovolj in tudi drugega ni primanjkovalo. Sedaj samo še čakamo, da se prikaže toliko zaželjena pomlad, kar zima je bila ostrá, kot že ne dolgo let poprej.

Tudi brez nesreč nisimo bili. — Pred par tedni je nekdo ustrčil Victor Severinskega, ki je prišel iz Smithtona nad njega. Oba sta Hrvata. Severinski je pripadal k SNPJ; Morilec so že spravili pod ključ, in to še istega dne. S prohibicijo je pa tako pri nas: Če pri tebi dobe magari prazno posodo, s kateri je bilo nekaj, kar si nabrožgal skupaj, pripravil najmanj stotak in šel boš tudi premljevat za kratek čas, kakšnega okusa je bilo ono, kar so dobili

pri tebi. Poleg tega boš pa še v strahu, da te ne nalože na barko in odpošljejo tja, odkoder si prišel. Tako tebi! Onim pa, ki ne poznajo "sladkosti" dela in ki imajo vsega v izobilju, se ne bo zgodilo nič. Tako vidimo, da je tudi pravica dvojna.

Pred kratkim je doletela nesreča Anton Likarja; revež je bil že ob eno oko, a sedaj je izgubil še drugo, in sicer pri delu v rovu, kar je res žalostno. Je sicer pri društvih in tudi od družbe bo nekaj dobil, toda vida mu vse to ne bo nadomestilo. — Kar se društva tiče, tudi napredujemo, čeprav ne veliko, glavno je, da nazaj ne gremo. Za kaj več pa danes itak ni misliti, ker časi niso več tisti, kot so bili nekdanj.

Rojak Tušar poroča, da se je ustanovilo tukaj društvo "bunsov" in Previc iz Exporta že povprašuje, kako in kaj. Če žele tam na Exportu pravila in druge informacije, če mislijo ustanoviti enako društvo, je najbolje, da pride sem in bo že tu dobil vse podrobnosti.

Trgovca A. Jarina ima razprodajo, pri kateri daje razne koristne predmete zastonj onim, ki nakupijo toliko in toliko blaga. — Zato, kdor hoče priti poceni do teh stvari, naj se požuri.

S časopisjem smo tudi dobro preskrbljeni. Posebno se nam dopade Glas Naroda in Petrova kolona, kjer marsikatero resnico pove. Kaj pa s tistim stotakom, glede katerega je bilo toliko pisanja, ali je že poravnano ali ne? Če ni, potem je tisti človek, ki ga je obljubil, čisto navaden figa — mož! Če ne misli besede držati, kaj obljublja in obesa na veliki zvoni!

Kake posebne akcije za slepece tudi pri nas nismo podvzeli, toda predno pride do zidanja njih Doma, bomo tudi mi prispevali toliko, da ne bomo med zadnjimi, kot še mislimo biti nikdar, kadar je šlo za kakšno koristno stvar.

Kaj pa Trunk? Kot vidim v Prosveti, so se še Hrvatje pričeli zanimati zanj. Pri nas ni A. S. in vidim ga le, kadar ga kdo v Exportu prinese, in ob tej priliki tudi njegovo pisano polje. Pravijo, da so delavci večinoma zarukani, pa gospodje so še bolj. Kajti če bi jaz take klatil, bi gotovo kdo pogledal za voznika, ki bi me potegnili v umobolnico.

Treba je končati, ker napisal sem več kot sem nameraval; pa naj bo, ker ne vem, kdaj se zopet oglasi. — Pozdrav vsem čitateljem Glas Naroda, in oni, ki ga še nimajo, naj si ga naroče, ker to je res delavski list, ki je vreden, da ga podpiramo! F. U.

Uledi, Pa.

Tudi jaz sem se namenil malo poročati v Glas Naroda iz naše naselbine.

Z delom gre dobro za kapitaliste. Dela se vsak dan. Kompanija napravi vsak dan strahovite dobičke, ubogi delavec pa še toliko ne, da bi se pošteno preživel. Kompanija plača 61 centov od vozička za strojem, vozički pa držijo čez 2 tona, tako mora ubogi trpin naložiti 10 vozičkov za \$6.10. Pa če bi dolgo tako delal, bi šel patnajst let prerano v grob.

Na organizacijo tu ni misliti, ker ima kompanija svoje špijone na vsakem vogalu. Ni še dolgo, ko smo hoteli ustaviti delo, pa ni bi-

lo nič, ker so kompanijski biriči kmalu izigrali vsakega, ki so ga imeli na piki. Potem so spravili migre na njihovo mesto. Seaj izlega naša kempa kakor kakšna afriška vas. Lepi časi se nam obetajo, sotrpini. Če nisi voljan prenašati kompanijskega biča, ter vržejo na cesto, na tvoje mesto pa afriške zamorec.

Pozdrav vsem sotrpinom
T. B.

NOVICE IZ SLOVENIJE

Samomor slovenskega orožnika v
Macedoniji.

Lz Sv. Nauma v Južni Srbiji poročajo: Dne 13. januarja je na potu med Gostivarjem in Žirovnico v Macedoniji izvršil slovenski rojak, orožniški narednik Drago Žilavec, samomor. V obupu si je poglaval kroglo v glavo in obležal na mestu mrtev. Pokojni Žilavec je bil energičen in zelo vesten človek. Želja, da si na jugu jug. države ustvari lepšo bodočnost, ga je gnala iz domače grude v romantično Macedonijo. Ni se strasil elementarnih neprimlik v visokih gorah jug. Macedonije sredi zime, ni se strasil zahrbtnosti in lokavosti jug. sovražnikov, odmetnikov in kačakov in šel vedno v borbo z vedrim čelom, nasmehom na lico in železno voljo. Bil je junak med junaki. Sila narave mu je končno izčrpala duševne in telesne moči. Kruta usoda mu je v gigantskem boju za obstanek potisnila v roko samokres, s katerim si je upihnil za vedno luč življenja. Njegovo truplo počiva v planinskem kraju Trnice, pod veličastno Šarplanino.

K umoru pri Domžalah.

Dne 19. februarja so pri Sv. Trojici raztelesili truplo samomora osumljenega Andreja Premka. Pri tej priliki je bilo ugotovljeno, da se Premk ni zastupil, temveč da je umrl nasilne smrti. Na glavi je imel prebito lobanjo, kar je povzročilo njegovo smrt. Z njegovo dne 15. febr., ko so našli Premka, so opazili nekoliko višje na neki poti precej krvi, na nezvestnem Premku pa rano na glavi. Radi te rane, ki je bila zelo sumljiva, je sodišče odredilo raztelesenje pokojnika.

Orožništvo je že takrat ugotovilo, da so na Premka, ko je odhajal iz gostilne pri Sv. Trojici, neznan fantje metali kamenje. Ravno isti fantje so baje takoj po Premkovi smrti raznesli govoric, češ, da se je zastupil v samomrtnem namenu, ker se je bal kazni radi umora svoje žene.

Vsled umora Marije Premkove je ljudstvo ogorčeno in razburjeno in se zato sumi, da so neznanji ljudje Premka ubili iz masčovanja. Dosedaj so bili aretirani in izročeni sodišču že štiri fantje. V koliko so oni po pravici osumljeni težkega zločina, bo pokazala šele bodočnost.

Požar v Višnji gori.

Pred kratkim je nastal v zaprti trgovini trgovca Brinovca požar. Začela je goreti manufaktura v predalch. Ogenj je bil hitro zaduščen in tudi škoda ni velika. Tem večje pa je bilo zato vznemirjenje, katero je povzročil ta novi slučaj. V trgovini je bilo namreč mnogo gorljivih stvari in je bila zato opasnost zelo velika.

Peter Zgaga

Iz neke trgovine na Peti Ave. v New Yorku je bilo v pondeljek zvečer ukradeno za pet tisoč dolarjev najfinije spodnje ženske obleke.

Tatu niso mogli dobiti. Kako tudi? Policija bi morala preiskati vsakogar, ki bi nosil majhen paketele pod pazduho.

Ako ima človek predolg jezik, pride lahko v veliko zadrego. Saj vam je menda znana zgodba o dveh gospodin, ki sta sedela v gledališču in nista drug drugega poznala.

Ker se zagrinjalo še ni dvignilo in jima je bilo dolgčas, sta začela obirati ljudi.

Pa pravi prvi drugemu: — Poglejte vendar, gospod, tako grde ženske, kot je ona tam, še nisem videl v svojem življenju.

Nagovorjeni ga osorno pogleda ter sikne skozi zobe: — Gospod, ne žalite me, to je moja žena.

Nastala je zadrega vseh zadreg, in ne vem, kako se je končala. Jaz naprimer sem se nekoč srečno izmazal iz podobne zagate.

Na neki zabavi sem sedel poleg neznane ženske. Pogovarjala sva se o tem in onem.

Naenkrat pravim: — Poglejte, gospa, tisto pokveko, ki se motovili pod odrejo.

Ona me ogorčeno pogleda in pravi: — To je moj mož.

Obli me je mrzel pot, toda vse je bilo dobro, ko sem rekel: — Ali ni čudno, gospa, da se je tako grdemu možku kot je vaš mož, posrečilo dobiti tako krasno ženo kot ste vi...

Slavni ameriški iznajditelj Hudson Maxim se je vrnil pred kratkim iz Anglije, kjer je živel več mesecev.

Takoj ko je stopil na ameriška tla, je ponovno obsodil ameriško prohibicijo.

Značilne so sledeče njegove besede:

— Tri mesece sem bil v Londonu, pa vam odkritosrčno povem, da sem videl samo tri ljudi pijane od žganja. Stali so sredi ceste ter se pripravili o prohibiciji.

V državi Texas je ženska postavno upravičena do polovice denarja, ki ga mož zasluži.

V severnih državah niso ženske tako skromne.

Nekateri ljudje imajo jako velike, nekateri pa jako majhne glave. To ni nazadnje nič čudnega. Čudno je le to, da gre v marsikatero majhno glavo tako strahovito desti neumnosti.

Grki bodo sestavili novo ustavo in sicer po vzoru ustave Zdr. držav.

Ko bodo tisti, ki jo bodo pisali, prišli do osemnajstega amandamenta, jih bodo prsti najbrž tako boleli, da ne bodo mogli naprej.

Vprašanje: Mr. Peter Zgaga.

New York City, N. Y. Cenjeni Zgaga:

— Vašo kolono čitam že pet let, a dosedaj nisem niti enkrat opazila, da bi privoščili ženskam kako lepo besedo. Ali smo res tako slabe? Tako pokvarjene? Tako zahrbtno in hinavske, da jih morate vedno zmerjati? Jaz sem stara petindvajset let in imam čisto vest, vsi mi pravijo, da sem lepa, pa mi niso mar niti moški, niti denar. Na žuritev nisem še nikoli mislila. Po trgovinah ne hodim zijaht, ne grem ne v gledališče in ne na ples ter sem lansko leto odločno zavrnila tri bogate snubee. Moje edino veselje je delo in zastran tega neumorno delam od jutra do večera. Jako sem radovedna, kaj mi boste odgovorili.

Vas pozdravljam vaša neznana prijateljica

K. L.

Odgovor:

Na nevrjetje in neresnične trditve se ne izplača odgovarjati.

ALI STE ZMEDENI?

Če ste zmedeni in ne veste kako zaustaviti in olajšati kašelj in prehlajenje, odločite se jemati Severova glasovita zdravila, ki so tudi omenjena. Z njihovo uporabo boste dobili hitro olajšbo.

ZOPER PREHLAD VZEMITE
Severa's Cold and Grip Tablets, 30c.

ZOPER KAŠELJ UŽIVAJTE
Severa's Cough Balsam, 25c in 50c.

ZA BOLNO GRLO RABITE
Severa's Antiseptol 35c in 50c.

Dobite v vsaki lekarni.

W. F. Severa Co., Cedar Rapids, Iowa

BELE ROŽE

ROMAN V DVEH DELIH

Za "Glas Naroda" priredil G. P.

49

(Nadaljevanje.)

Posteni obraz slozabnika se niti malo izpremenil in njegove svetle oči so pričale o tem, da ne ve ničesar.

— Gospod mi mora oprostiti, — je rekel, — jaz sem poznal ljudi, ki so se poboljšali ter postali pozneje dobri ljudje. Ti pa niso bili lažjavi in tudi ne strahopetni. Ta Klose pa je lagal ter bil poteg tega še strahopeten iz njega ni moglo nič postati.

— Tudi jaz mislim, da ne, — je rekel Spini, ki je uvidel, da ne more ničesar opraviti. — Hvala vam.

Cela povest je bila torej ali izmisljena, kar je bilo najbolj verjetno vsprico značaja Kloseja ali pa ni vedel sedanjí služabnik, kaj je vseboval zabo. Mogoče pa je vendar vedel, a znal molčati. Kdo bi mogel prodreti skozi to temo?

Le en žarek luči, da prisili o tem Sigrid, da postane njegova, — to je bilo vse, kar je hotel Spini. Kje pa naj išče ta žarek? Ostala družba ni ničesar slutila o odnošajih med obema, vendar pa je videla in morala videti, kako je operni pevec neumorno dvoril lepi Fuksiji. Edinoie Boris ni ničesar zapazil in ker ni zapazil Boris, se ni hotel brigati za to nikdo drug, posebno ker se je vedel pevec povsem taktno ter ni dal nobenega povoda, da bi se gospodar hise jezil nad njim. Nekega dne je privlekla Fuksija v svojo sobo celo kosašaravorik, iz katerih je pričela plesti vence.

— Kaj pa je to? — je rekel Boris, ko je vstopil.

Fuksija.

— Ali ne poznate lavorik in njih pomena? — ga je vprašala. — Seveda, — je odvrnil Boris zamišljivo. — Zakaj bi ne poznal lavorik? Rabi se jih za omake in okisane slaničke. Treba pa jih je najprvo posušiti.

Fuksija je vrgla nanj uničujoč pogled ter nadaljevala s svojim delom.

— Boris, — je rekla po kratkem odmoru slovesno. — Jaz vem sedaj, kaj je ljubezen. Spoznala sem veliko strast.

— Kje pa? Kaj praviš?

Nato se je hitro umaknil v kadilno sobo.

— Fuksijo boli trebuh, — je izjavil tam na več vprašanj.

Par ur pozneje pa je izročila Fuksija opernemu pevcu veliki venec, katerega je pevec hvaležno sprejel.

— Preveč me častite, — je rekel pevec, — ko ste me določili, da ovcem mojstra. — Pri teh besedah je obesil venec na kip Wagnerja, ki je zavzemal často mesto v godbeni sobi.

— Bravo, — je vzkliknil knez nehote.

Se istega popoldne je našla Sigrid priliko, da stopi na dan z delom načrtov, ki so dozorovali v njeni glavi. Ošla je v knjižnico, da poišče knjigo ter našla tam kneza, ki je razprostrl na veliki mizi mogočen pergament, rodovnik svoje družine, da popravi nekaj na temelju dokumentov, katere je zasledil v arhivu profesor.

— Le naprej, — je rekel prijazno, ko se je Sigrid pri vratih obotavljala. — Ne motiš me. Ravno nasprotno. Zelo bi ti bil hvaležen, če bi hotela držati ta vogal, ki se vedno zvija.

— Veseli me, da ti smem pomagati, — je odvrnila Sigrid, ki je zardela od veselja, stopila bližje ter položila svojo roko na pergament. Medtem ko je knez vpisaval posamezne podatke, je čitala Sigrid pred njo ležeč del rodovnika, ki se je tikal glavne veje knezov. Prav spodaj je bilo zaznamovano ime Marcela in njegove družine.

— To je torej gotovo, — je rekel knez, ki je odnesel pero in črnilo. — S par potezami je bil rodovnik popravljen.

— Ali ima tak rodovnik kakšno vrednost kot dokument? — je vprašala Sigrid, ki je še vedno držala pergament.

— Če je, kot ta tukaj, podprt z dokumenti, — je odvrnil knez.

— Ali bi se naprimer smatralo nameravano izpremembo imena za ponarejanje listin? — je nadaljevala Sigrid.

— To bi bilo odvisno od okoliščin. V principu pa gotovo.

Tedaj pa je pokazala Iris na mesto, kjer je stalo zapisano: Poroden 1. maja 1889 z Iris, Marijo, grofice Vrbske itd. — Nato se je ozrla s polnim pogledom na svojega svaka ter rekla s pritajenim glasom, ki se je le malo tresel:

— Če je to ponarejanje v tvojih lastnih očeh, ali ni nevredno vpisati v ta ponosni rodovnik tako veliko laž?

Knez se je obrnil ter se za trenutek ozrl presenečeno na svojo vaskinjo.

— Poslušajte se ostrih izrazov, — je rekel nato zelo mirno. — Kaj se ti zdi tukaj laž? Iris je Vrbska.

Sigrid je prikimala, ne da bi povsila oči.

— Ti boš brez dvoma poznal njene pravice do tega imena, — je rekla počasi in še bolj pritajeno kot poprej. — Tega tudi nisem mislila, temveč ime moje matere, ki dela na tem mestu mučen atis.

— Zakaj? Pojasni te skrivnostne besede, — je odvrnil knez na kratko.

Tedaj pa je stopila Sigrid par korakov nazaj ter prebledela.

— Sveti Bog, kaj sem rekla, — je vzkliknila z grozo, ki je bila pristna. — Marcel, ali res ne veš, ne slutiš, da ni Iris ...

Prenehala je, kajti beseda ni hotela preko njenih ustnic.

— Da ni Iris tvoja sestra? — je izpopolnil knez zelo mirno. — Le potolaži se, ničesar nisi rekla, kar bi mi ne bilo že davno znano. Kljub temu pa ni tvoj nikaka laž, kajti od tvojih starišev podpisana in od oblasti potrjena adopejska distina se nahaja v mojih rokah.

Sigrid je molčala, kot omamljena. Torej je bilo vendar res, kar ji je sporočil Spini. Kdo pa je bila potem Iris? Stopila je zopet bližje ter ponudila knezu svojo mizo roko.

— Vesela sem, da nisem ničesar rekla, nič izdala, — je rekla s prisiljeno prisrčnostjo.

— Kako si mogla misliti, da bi me pustil tvoj oče na nejasnem? — je odvrnil knez nekoliko hladno.

— Oprost, — je rekla ter zardela, — nisem premislila vsega. Hitro spravljen je stisnil knez podano mu roko ter pričel nato zvijati rodovnik.

— Bila je želja tvojega očeta in preje tudi tvoje matere, da ne izveš, da ni Iris tvoja sestra, — je rekel pri tem. — Kedaj in in potom koga si izvedela to?

Sigrid je povsila glavo.

— Nikogar nečem obtožiti, — je rekla nežno. — Dosti, da vem, in, — je dostavila z mučnim usmevom, — in jaz občudujem moč tvoje ljubezni, ki te je dvignila preko tega, kar bi stare, plemenite hise smatralo za madež na svojem grbu.

Knez, ki je bil mnenja, da je Sigrid popolnoma poučena, se je nagle nasmešnil.

— Svet je zelo bedast, še več, celo okrut, ker meče kamen s kri-

ZGODOVINSKA OSEBA

UNDERWOOD & UNDERWOOD, N. Y.

Pred kratkim je bil odlikovan s svetinjo častne legije francoski korporal Sellier, kateri je dne 11. novembra 1918 ob enajstih zjutraj zatrobil signal "Prenehajte z ognem!" Odlikovanje mu je podelil general Debeney (desni na sliki). Levo od njega je general Gouraud. Rog, s katerim je trobil, se nahaja v največjem pariškem muzeju.

vega na nedolžnega, — je rekel. — Jaz bi nikdar ne prištevai med te brezsrčne duše, Sigrid.

— O, Marcel, kako si moreš misliti ...

— Tvoji stariši so dobro poznali predsodke sveta ter so storili vse, da zavarujejo mlado življenje pred strupenim dihom teh predsodkov, — je nadaljeval kiez, skoro žalostno. — To je bilo delo ljubezni, kot jih je malo najti v človeški povestnici. Bog daj, da ga ne uniči kak hudoben jezik.

— Torej ne slut, Iris ničesar?

— Kako naj bi? Tvoji stariši so ji to skrbno prikrivali in jaz sem sprejel od njih to naročilo.

(Dalje prihodnjič.)

Novice iz Jugoslavije

Tragedija dveh črnogorskih emigrantov.

Kakor poročajo iz Splita, so našli v nekem privatnem stanovanju dva črnogorska emigranta. Boža Pavičevića in Mirona Boškovića iz Danilovgrada, zadušena s plinom, brez vsakega znaka življenja. Poklican je bil zdravnik, ki je ugotovil, da je Bošković že mrtav, Pavičević pa da še kaže znake življenja. V nezavestnem stanju so ga prepeljali v bolnico. Oba sta bila na potu v Ameriko ter sta zvečer še pisala poslovilna pisma svojim rodbinam. Preiskava je dokazala, da je čev za plinovo razsvetljavo puščala in sta bila nesrečna Črnogoreca zastrupljena s plinom.

Petkrat zaročena.

V zapore novosadske policije so pripeljali te dni 17-letno Marijo Polak iz Bogatića, izredno lepo mladočepko. Svoječasno je služila v Novem Sadu kot daktiografinja in je vsled svoje nenavne lepote kmalu omamlila ne samo svojega šefa, temveč tudi mnogo drugih, ki so imeli malo globokeje žepe. Lepega dne se je v avanturistično zaljubljeni neki advokat, ki jo je mislil poročiti, čeprav proti volji svoje matere. Nedvomno bi jo tudi poročil, da je ni nekega dne pri posetu zasledil v objemu starejšega gospoda. Marija je v tem trenutku pograbilila dragoceno svoj materino in večjo svoto denarja, ki ga je ukradla svojim kavalirjem, nakar je pobegnila. Za njo je bila izdana tiranica, vendar pa je dolgo niso mogli izslediti. Odišla je v Osijek, kjer se je seznanila s strojnikom Lopušićem, kateremu je že prvi dan izdala večjo svoto denarja in zopet izginila. V Sabacu se je avanturistični posrešilo, da je osleparila še dva možka in jima ukradla več dragocenosti. Ko je izvedela, da ji je policija na sledu, je pobegnila v Bogatić, kjer je stopila v službo pri neki boljši družini. Tamkaj so jo končno izsledili in aretirali. Marija je priznala vse svoje sleparije in pustlovščine ter izjavila, da se je v pretekli letu nič manj kakor petkrat zaročila.

Smrtna obsodba v Varaždinu.

Pred sodiščem v Varaždinu se je vršila razprava proti Antonu Garodičku iz Maruševca in Mijnu Škariću iz Biljeva. Obtožena sta bila zločin zavrtnega umora

gospodarskega referenta Adolfa Lampila v Maruševcu.

Dne 3. jan. t. l. se je vračal gospodarski referent Adolf Lampil iz dopusta v Maruševac, kjer je bil uslužben pri državnem sekvestru na posestvu viteza Pongraca. Vračal se je okoli 19 na vozu domov. V bližini sela Čalinec sta nenadoma skočili pred voz dve moški osebi. Prvi je od zadaj skočil na voz in ga dvakrat s sekuro udaril po glavi. Smrtno ranjeni Lampil je padel z voza na tla, tu pa ga je drugi napadalec udaril s kolom po glavi. S pomočjo policijskega psa so orožniki kmalu izsledili storilca ter prijeli Antona Gradička in Maja Škarika. Umor sta izvršila iz osvete, ker je Lampil kot upravitelj sekvestra odpustil iz službe očeta Gradička, ki je bil že star in nesposoben za delo.

Gradiček je bil obsojen na smrt na vešalih, mladoletni Škarika pa na 15 let težke ječe.

Oba obtožena sta vložila ničnostno pritožbo. Obsojeni Gradiček pri razpravi ni pokazal nikakega kesanja, nasprotno je povdarjal, da bi Lampila ubil 14 dni kasneje, če ga ne bi ubil kritičnega dne. Zato je bil obsojen na smrt na vešalih, dasiravno ga sam ni pobil do smrti.

Ponesrečil pod lastno streho.

V selu Stovičin pri Mostaru se je te dni pripetila nenavadna nesreča. Rodbina Matka Travanjina je bivala v stari, že razpadajoči hiši. Ko je pred kratkim zavlada huda nevihta, se je hiša nenadoma zrušila in pokopala pod ruševinami gospodarja Travanjina, njegovo ženo in 25-letno hčerko. Vse tri so odkopali mrtve spod ruševin. 14-letni sin je bil živ, vendar je tudi sin težko ranjen.

Krvava rodbinska tragedija v Somboru.

Te dni se je vršil v neki somborski rodbini krvav pretep. M. Nenadović in njegov sin Trifun sta živela s sorodnikom Milanom Nenadovićem in njegovo hčerko Ljubico že dolgo v hudem sovraštvu. Te dni so se po povratku iz veselice zopet spili, nakar se je kmalu razvil med njimi strahovit pretep. Obdelovali so se se sekirami in palicami. Milan je v obrambi udaril svojega sorodnika Trifuna s tako silo po glavi, da se je zgrudil ta nezavesten na tla.

Kretanje parnikov • Shipping News

20. marca: Leviathan, Cherbourg; Aquitania, Cherbourg; Pittsburgh, Cherbourg; Veendam, Rotterdam; Berlin, Bremen.

22. marca: De Grasse, Havre.

23. marca: Martha Washington, Trst.

24. marca: Pres. Harding, Cherbourg, Bremen.

25. marca: Columbus, Bremen; Westphalia, Hamburg.

27. marca: Olympic, Cherbourg; Ohio, Cherbourg.

31. marca: Berengaria, Cherbourg; Suffren, Havre; Arabic, Hamburg; Republic, Bremen.

3. aprila: Majestic, Cherbourg; France, Havre; Volendam, Rotterdam; Muenchen, Bremen; Orduna, Hamburg.

7. aprila: Mauretania, Cherbourg; Pres. Harding, Cherbourg, Bremen.

8. aprila: Thuringia, Hamburg.

10. aprila: PARIS, HAVRE; SKUPNI SZLET. Leviathan, Cherbourg; Homeric, Cherbourg; Belgeland, Cherbourg.

14. aprila: Aquitania, Cherbourg; George Washington, Cherbourg, Bremen.

15. aprila: De Grasse, Havre; Yourck, Bremen.

17. aprila: Olympic, Cherbourg; Andania, Hamburg; New Amsterdam, Rotterdam.

20. aprila: Columbus, Bremen.

21. aprila: Berengaria, Cherbourg; La Savoie, Havre; Pres. Harding, Bremen.

22. aprila: Bremen, Bremen.

24. aprila: Majestic, Cherbourg; France, Havre.

28. aprila: Mauretania, Cherbourg; American, Bremen.

29. aprila: Berlin, Bremen.

30. aprila: Leviathan, Cherbourg; Homeric, Cherbourg.

22. maja: PARIS, HAVRE, DRUGI SKUPNI IZLET.

22. junija: MARTHA WASHINGTON, TRST; SKUPNI IZLET.

6. julija: PRESIDENTE WILSON, TRST; DRUGI SKUPNI IZLET.

NAZNANILO.

Rojakom naznanjamo, da je postal naš zastopnik za Cleveland in okolice

Mr. LOUIS RUDMAN, ki je v Indianapolis, Ind., zastopal naš list nad dvajset let. Pred kratkim si je ustanovil stalno bivališče v Clevelandu ter nam sporočil, da namerava tudi v Clevelandu vršiti isto delo za naš list, ki ga je tako uspešno vršil v Indianapolisu.

Mr. Rudman je mož poštenjak od nog do glave ter mu v vseh ozirih lahko zaupate. Pravico ima pobirati naročnino za naš list, sprejemati denar za oglase in naročila za knjige, ki jih ima Glas Naroda v zalogi.

Rojakom ga toplo priporočamo ter želimo, da mu gredo na roko Uprava "Glasa Naroda".

SAMO 6 DNI PREKO FRANCE — 3. aprila PARIS 10. aprila. Havre — Pariško pristanišče.

Kabine tretjega razreda s umivalniki in tekočo vodo za 2, 4 ali 6 oseb. Francoska kuhinja in pitje.

French Line
19 STATE ST. NEW YORK
ali lokalni agenta.

V JUGOSLAVIJO

TUKAJ SO DOBRE NOVICE

Nove ZNIZANE cene za tja in nazaj v tretjem razredu od Zagreba od \$198. do \$210.

V Beograd in nazaj — \$198.50 do \$210.50

Veliki parniki za vas, — vključno Majestic "največji parnik na svetu", Olympic, Homeric, Belgeland, Lapland, Pittsburgh, Zealand, Arabic itd.

Vi lahko obiščete domovino ter se vrnete v Združeno državo s ameriškim vladnim dovoljenjem. Vprašajte pooblaščenega agenta ali!

WHITE STAR LINE
RED STAR LINE
1 BROADWAY NEW YORK

Sele policija je napravila v bojaželjni rodbini mir. Trifuna so odpeljali v bolnico, ostale pa v zapor.

Zaprta igralnica v Zagrebu.

Policija je zaprla prostore igralnice v zagrebškem Grand hotelu, češ da je bila ruletika dovoljena le pod pogojem, da bodo igrali le člani Gradjanskega kluba. V resnici pa so prihajali tudi drugi, ki niso člani tega kluba.

Nova telefonske zveza Beograd-Bukarešta.

Poštino in brozjavno ministrstvo je sklenilo, da prične prihodnji mesec z zgradnjo nove telefonske proge Beograd-Negotin-Bukarešta, da upostavi novo zvezo z Romunijo.

Švicarski kapital na Jadranu.

Po poročilih iz Dubrovnika so dobili tankajšnji hotelirji od švicarske zveze hotelirjev ponudbe, da odstopijo švicarskemu kapitalu razne hotele ob Jadranskem morju. Švicarji nameravajo plasirati kapital in svoje strokovnjake ter zgraditi več novih hotelov ob Jadranu.

Samomor filmskega režiserja na Dunaju.

V kabaretu "Hoel" na Dunaju se je ponoči ustrlel pomožni filmski režiser Stefan Fischer. Težko ranjenega so prepeljali v bolnico. Vzrok samomora je bila beda. Fischer, ki je bil poprej zaposlen pri "Viti", znanem filmskem podjetju, je hotel že pred poldrugim letom izvršiti samomor. Skočil je v Donavo, a so ga zadnji hip rešili.

Kako se potuje v stari kraj in nazaj v Ameriko

Kdor je namenjen potovati stari kraj, je potrebno, da je ne tanočno poučen o potnih listih, pri lgi in drugih stvareh.

Pojamila, ki vam jih samorega dati vladne dolgotrajne iskanič. Vam bodo gotovo v korist; tudi priporočamo vedno le prvotne parnike, ki imajo kabine tudi v III razredu.

Glasno nove naseljiške postavi ki je stopila v veljavo s 1. julijem 1924, samorega tudi nehravljari dobiti dovoljenje ostati v domovini eno leto in ako potrebno tudi deli tomesdva dovoljenja izdaja generalni naseljiški komisar v Washington, D. C. Prošnjo za tako do voljenje se lahko napravi tudi New Yorku pred odpotovanjem, te se polije predložen v stari kraj gla som nanovejške odredbe.

KAKO DOBITI SVOJCH IZ STAREGA KRAJA

Kdor želi dobiti sorodnika ali svojca iz starega kraja, naj najprej piše na pojamilia. Iz Jugosla vie bo pripuščeni v prihodnji treh letih, od 1. julija 1924 napre vsako leto po 671 priseljencev.

Ameriški državljani pa samorega dobiti sem bene in otroke do 16. la ta bres, da bi bili šteti v kvoto. T rojene osebe se tudi ne štejejo kvoto. Starši in otroci od 18. a 21. leta ameriških državljanov v imajo prednost v kvoti. Pilihi s pojamilia.

Prodajamo voznik Hato na vsi pso se; tudi preko Trsta samorega Je govozni sedaj potovati.

Frank Sakser State Bank

32 Cortlandt St., New York

Prav vsakdo -

kdor kaj išče; kdor kaj ponuja; kdor kaj kupuje; kdor kaj prodaja; prav vsakdo priznava, da imajo čudovit uspeh —

MALI OGLASI
v "Glas Naroda".

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDRUŽENIH DRŽAVAH.

Slovensko Amerikanski Koledar za leto 1926

ima sledečo vsebino:

Pesem

Koledarski del.

Poglavje o praznikih, letnih časih in mrkih.

Premogovna industrija v Ameriki.

Detektivska zgodba.

Svetovna mesta.

Divji konji v Montani.

Inženirska čuda preteklosti.

Gumij — novo zlato svetovne finance.

Strašna bolezen — rak.

Doživljaji lačnega v New Yorku.

Tam za brezami.

Sibirske slike.

Abdel Krim.

Dogodek na ladji.

Angleški državnik Lord Curzon.

Pleme in pol na Norfolk otoku.

Strup v kriminalistiki.

Izgubljeni kontinent.

Življenje v morskih globočinah.

Prodiranje v polarno ozemlje.

Amudsen o svojem polarnem poletu.

Hjalmar Branting.

Kitajska.

Sunjatsen.

Koliko se popije na svetu.

Ustroj telesa in značaj.

Načrt novega koledarja.

Pavel Hindenburg.

Smrt Roberta La Folletta.

Doživljaji v džunglji.

Vpliv nikotina.

Židovska univerza.

Uporaba nekaterih zdravilnih rastlin.

Vpliv podnebja na duševne bolezni.

Raznoterosti.

Smešnice.

KOLEDAR KRAJI OBILO RAZNIH SLIK.

Cena 50c

Naročite ga takoj, ker smo ga tiskali le omejeno število.

"GLAS NARODA" 82 CORTLANDT STREET NEW YORK CITY